

U.G. 3rd Semester Examination 2021

SANSKRIT (Honours/General)

Paper Code : DC-3 / GE-3

[CBCS]

Full Marks : 32

Time : Two Hours

*The figures in the margin indicate full marks.
Candidates are required to give their answers
in their own words as far as practicable.*

Unit-I

1. Describe the journey of दिलीप to वशिष्ठs hermitage in Canto-1 of रघुवंश and write a few lines on Kalidasa's treatment of nature. 10

Or,

What is the Source of रघुवंश ? Describe the character of the kings of solar dynasty according to canto-I of रघुवंश .

2. Explain any one of the following: 4x1=4

(a) क्व सूर्यप्रभवो वंशः क्व चाल्पविषया मतिः ।
तितीर्षुर्दुस्तरं मोहादुडुपेनास्मि सागरम् ॥

(b) ज्ञाने मौनं क्षमा शक्तौ त्यागे श्लाघाविपर्ययः ।
गुणा गुणानुबन्धित्वात्तस्य सप्रसवा इव ॥

3. Answer any two questions: 2x1=2

- (a) Why did दिलीप go to the hermitage of वशिष्ठ ?
(b) Who was the wife of दिलीप ? To which dynasty did she belong?
(c) What is the name of the first canto of रघुवंशम् ?

Unit-II

4. Describe the story of चित्रग्रीव and हिरण्यक . What are the main उपदेशs given in this story ? 10

Or

Describe the story of दीर्घराव and जम्बुक . What are the main उपदेशs given in this story?

5. Translate into English or Bengali (any two).

3x2=6

(a) अस्ति चम्पकाभिधानायां नगर्यां परिव्राजकावसथः तत्र चूडाकर्णो नाम परिव्राट् प्रतिवसति । स च भोजनाबशिष्टं भिक्षान्नसहितं भिक्षापात्रं नागदन्तके अवस्थाप्य स्वपिति । अहं च तदन्नमुत्प्लुत्य प्रत्यहं भक्षयामि ।

(b) अथ तेन व्याधेन तण्डुलकणान् विकीर्य जालं विस्तीर्णम् । स च प्रच्छन्नो भूत्वा स्थितः । तस्मिन्नेव काले चित्रग्रीवनामा कपोतराजः सपरिवारो वियति विसर्पस्तांस्तण्डुलकणानवलोकयामास ।

(c) अस्ति ब्रह्मारण्ये कर्पूरतिलकः नाम हस्ती । तमवलोक्य सर्वे शृगालाश्चिन्तयन्ति स्म – यद्ययं केनाप्युपायेन म्रियते तदास्माकमेतद्देहेन मासचतुष्टयस्य स्वेच्छया भोजनं भविष्यति । तत्रेकेन वृद्धशृगालेन प्रतिज्ञातम् – मया बुद्धिप्रभावादस्य मरणं साधयितव्यम् ।
